

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Korenaer

Plaats : Oss
BRIN nummer : 12KS|C1
Onderzoeksnummer : 282351
Datum onderzoek : 12 mei 2015
Datum vaststelling : 1 juli 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	19

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Korenaer heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Het onderzoek is gericht op vier hoofdvragen. Per vraag zijn de belangrijkste bevindingen:

1. Leren kinderen maximaal?
  - De leerlingen van De Korenaer behalen gemiddeld genomen voldoende cognitieve eindresultaten. Er liggen nog kansen om te laten zien dat de school uit de leerlingen haalt wat er in zit.
2. Geven leraren goed les?
  - De Korenaer biedt de leerlingen een eigentijds aanbod in de kernvakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde. De school wil haar aanbod verbreden.
  - De leraren hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen, maar het analyseren van de vorderingengegevens kan beter.
  - Het didactisch handelen kent sterke en zwakke kanten, maar is in de basis op orde.
  - Leerlingen die dat nodig hebben, krijgen extra ondersteuning.
3. Is het schoolklimaat voor leerlingen veilig, stimulerend en ambitieus?
  - Er is sprake van een veilig, stimulerend en ondersteunend pedagogisch klimaat. Er liggen nog mogelijkheden om de leerlingen meer eigenaar te maken van hun eigen leerproces en ontwikkeling.
4. Bewaakt en ontwikkelt de directie de kwaliteit van de school?
  - Directie en bestuur bewaken de kwaliteit van de school.
  - De Korenaer is op weg naar een nieuwe koers. Na een periode van rustig vaarwater staan de leraren voor een grote uitdaging: enerzijds het uitvoeren van het plan van aanpak van ontwikkel- en verbeterpunten naar aanleiding van een interne audit, anderzijds het concretiseren van de nieuwe koers.
  - De school verantwoordt zich over haar resultaten. De dialoog met de ouders en de leerlingen over de schoolontwikkeling kan nog groeien.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De leerlingen van De Korenaer behalen gemiddeld genomen voldoende cognitieve eindresultaten. In het afgelopen schooljaar (2013 – 2014) was het resultaat op de Cito- Eindtoets zelfs 'goed'. Toch kan de school nog niet laten zien dat ze uit de leerlingen haalt wat er in zit. Daar liggen dan ook nog kansen, zeker nu de leerlingenpopulatie verandert en het minder 'vanzelfsprekend' zal worden om goede onderwijsresultaten te realiseren.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De Korenaer biedt de leerlingen een eigentijds aanbod in de kernvakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde. De school wil haar aanbod overigens verbreden. Het team is op weg naar een nieuwe visie waarin de ook de 21^e eeuwse vaardigheden een plaats zullen krijgen. Tijdens de rondleiding door de school is een aantal initiatieven gepresenteerd om te laten zien hoe de school haar visie wil invullen.

Het oordeel over de kwaliteit van het didactisch handelen is gebaseerd op de bevindingen van een recent uitgevoerde audit en de gevoerde gesprekken met het managementteam en de leraren. Uit deze interne audit komt naar voren dat het didactisch handelen zowel sterke als zwakke kanten heeft. De leraren zijn bijvoorbeeld sterk in het realiseren van een taakgerichte werksfeer. Ook zijn de leerlingen actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten. Minder sterk zijn de leraren in het afstemmen van hun onderwijs op de verschillen tussen de leerlingen. Een weging van de sterke en zwakke kanten heeft geleid tot de waardering 'voldoende'.

Het oordeel over zicht op ontwikkeling is op een vergelijkbare manier tot stand gekomen. Ook hier heeft een weging plaatsgevonden van de resultaten van de audit en de gevoerde gesprekken met de intern begeleider en de orthopedagoog. Uit deze informatie blijkt dat de leraren zicht houden op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk. Ze verwerken deze informatie in groepsplannen, die als basis dienen om het onderwijs af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen (subgroepen). Deze afstemming kan overigens aan kracht winnen door het beter analyseren van alle informatie. De vraag 'Waarom valt een leerling uit?' of 'Waarom gaat een leerling onvoldoende vooruit?' wordt nog niet altijd gesteld of adequaat beantwoord, zoals blijkt uit de analyse van een aantal groepsplannen. Het voeren van een diagnostisch gesprek met de leerling of aanvullend onderzoek kan voorkomen dat een leerling alleen maar van subgroep wisselt in plaats van dat het werkelijke probleem wordt aangepakt.

Leerlingen die dat nodig hebben, krijgen extra ondersteuning. Dit geldt niet alleen voor de hoogbegaafde leerlingen, maar ook voor leerlingen die juist veel moeite hebben met de leerstof. Tijdens de onderzoeksdag hebben de orthopedagoog, de remedial teacher en enkele kinderen een korte toelichting gegeven op de verrijkingsgroep en de extra zorg (RT). Nu is het van belang om deze ondersteuning ook een plaats te geven in de dagelijkse praktijk in de klas.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid			•	

Veiligheid en sfeer vormen voor De Korenaer de basis van goed onderwijs. De school slaagt er voldoende in om dit waar te maken. Er is sprake van een ondersteunend en stimulerend pedagogisch klimaat. De school erkent dat het mede-eigenaar maken van leerlingen voor hun eigen leerproces en ontwikkeling, nog versterkt kan worden. Overigens maakt ook dit een thema-onderdeel uit van de nog verder vorm te geven visie.

De school heeft een veiligheidsbeleid en neemt vragenlijsten af om de veiligheid van leerlingen in beeld te brengen. Uit een recente meting blijkt dat zij zich veilig voelen op school. Hun ouders bevestigen dat. Toch blijkt uit het gesprek met de leerlingen dat de school er niet altijd in slaagt om leerlingen die pesten adequaat aan te pakken. De school overweegt, mede naar aanleiding van deze signalen, over te stappen naar een preventief antipestprogramma, waarbij de nadruk ligt op de rol van de hele groep bij het voorkomen en stoppen van pesten.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Naar aanleiding van de resultaten van de interne audit heeft De Korenaer een plan van aanpak opgesteld om de geconstateerde aandachtspunten te verbeteren, waarbij structuur en borging centrale elementen vormen. Daarnaast is de school op weg naar een nieuwe koers. Uitgaand van " 'Ons' Korenaer; Iedereen eigenaar" heeft de school diverse thema's benoemd om aan deze koers vorm te geven. Eigenaarschap bij leraren is één van de thema's in de nieuwe koers. Voor het team betekent dit een grote verandering. Na een periode van rustig vaarwater zien de leraren zich geplaatst voor meerdere uitdagingen: enerzijds het uitvoeren van het plan van aanpak, anderzijds het concretiseren van de nieuwe koers. In het gesprek met een aantal leraren blijkt dan ook dat er behoefte blijft aan een duidelijke aansturing door het managementteam. Voor de komende periode zal het daarom van belang zijn een balans te vinden tussen het ontwikkelen van eigenaarschap en gerichte aansturing. Tot slot: de school legt in voldoende mate verantwoording af aan bestuur en ouders. Er liggen nog kansen als het gaat om het in dialoog gaan met de ouders: zij kunnen actiever bij de schoolontwikkeling worden betrokken dan nu het geval is. Dat laatste geldt overigens ook voor de leerlingen: de leerlingenraad lijkt een nieuwe impuls te kunnen gebruiken.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Dat is niet het geval

wat betreft de schoolgids en het schoolplan. De school is verzocht dit te herstellen in de volgende versie van deze documenten.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Korenaer.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur (SKBO) gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Ontwikkelrichting Basisschool De Korenaer 2015

Naar aanleiding van diverse factoren zoals:

- Interne discussies rondom de Ces-principes en de daaraan gekoppelde bezoeken aan scholen in de Verenigde Staten;
- De interne audit, uitgevoerd op 20 november 2014;
- De uitgevoerde zelfbeoordeling a.d.h.v. de zelfevaluatie voorafgaand aan dit inspectiebezoek;
- Het verslag van dit schoolbezoek;

komt de school tot de conclusie dat de ingeslagen weg van bezinning op / bewustwording van ingeslepen processen en routines en mede vanuit nieuwe inspiratie te komen tot vernieuwing van het onderwijsleerproces, een goede keuze is.

De school heeft de aanbevelingen van de interne audit overgenomen in een plan van aanpak, welke is gebaseerd op die aanbevelingen en op de al ingeslagen weg van visieontwikkeling.

In die visieontwikkeling (De Korenaer 2020) staat een aantal thema's centraal:

- Kinderen worden mede-eigenaar van het eigen proces;
- De organisatie rondom zorg en begeleiding wordt herzien;
- De basis op orde door doelgerichtheid, planmatigheid en consistentie in didactisch handelen.
- Het ontwikkelen van 21ste eeuwse vaardigheden bij de leerlingen;
- Het vergroten van ouderparticipatie;
- Het zien en gezien worden van talenten en kwaliteiten.

De school heeft de aanbevelingen vanuit de interne audit vertaald in een plan van aanpak, waarbij de termen 'structuur en borging' centraal staan.

Het opnieuw structureren en borgen van zorg en afstemming, rollen en taken daarbinnen en verantwoordelijkheden worden herschikt en toegewezen.

Ieder pakt de rol die binnen een breed draagvlak wordt vastgesteld.

Het College van Bestuur ondersteunt die ontwikkeling, door daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan de discussies rond organisatiestructuren en verantwoordelijkheden beleggen in de organisatie.

De school ontwikkelt de komende maanden haar LeidRaad voor de komende vier jaar, gebaseerd op de draagvlakken van het strategisch beleid van SKBO:

- Ruimte;
- Onderwijs;
- Samen;
- Het kind;
- Zien en zijn.

Waarbij ook De Korenaer uitgaat van de visie:

Wij staan voor goed onderwijs;

Het kind is onze LeidRaad;

Verbonden met de wereld, maken we ruimte en zien elkaar;

Samen eigenaar van ontwikkeling;

Wij zijn SKBO;

Wij zijn DE Korenaer.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool De Korenaer.

Op 12 mei 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- kennisname van de presentatie door de school over hun onderwijs met praktijkvoorbeelden in enkele groepen;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleider, orthopedagoog en het managementteam.

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, het managementteam, de intern begeleider, de orthopedagoog en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en is de school gevraagd aan te geven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: RESULTATEN IN KERNAVAKKEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de

resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.